

ÖNSÖZ

(FOREWORD)

Özellikle Doğu Anadolu Cephesi ve bu bölgeye yönelik Ermeni iddialarıyla ilgili olarak, en az 16 milyon insanın hayatına mal olan Birinci Dünya Savaşı'nda cereyan eden olaylara ilişkin Türk görüşlerinin reddedilmesi ve inkârcı olarak suçlanması, o dönemin ittifaklarının ve savaş propagandasının günümüzde de zemin kazanma çabası ve yeni bir siyasi baskı görüntüsü vermektedir. Uzun vadeli, planlı ve sistematik bir şekilde, güçlü mali destek ve kaynakla yürütülen bu propaganda etkinliği Türkiye ve Türk karşıtı bir kampanya olarak ortaya çıkmaktadır. Osmanlı İmparatorluğu'nun Ermeni nüfusunu, devleti içten parçalamak amacıyla, devlete karşı silahlı isyan çıkartmak üzere kışkırtmak için söz verilen, ancak yerine getirilmeyen vaatlerden ötürü duyulan psikolojik yükümlülük duygusundan beslenen, ortak din faktörünün de gücünden ve etkinliğinden hiçbir şey kaybetmediği günümüzde, Birinci Dünya Savaşı'ndan yüz sene sonra; bu zihniyet Osmanlı'nın halefi olan Türkiye Cumhuriyeti'ni ve Türk halkını suçlamayabilmekte ve bunun tarih bilimine, akla ve insafa ters düşmesi göz ardı edilebilmektedir.

Ermeni iddialarının yandaşları, özellikle bu tarihi psikolojik yükümlülüğün hissedildiği ülkelerde, kendilerini küresel bir savaşın tek mağduru olarak belirleyecek şekilde, tamamen tek taraflı bir anlatımla, savaş dönemi trajedilerini yaymak için uygun bir ortam bulmuştur. Yüz yıl içerisinde bu tarih anlatısı, bir diaspora oluşumunun kimliğini şekillendiren ve pek çok kişinin geçimini sağlamasına yarayan bir efsaneye dönüşmüştür. Diğer yandan ise yıkılmış bir imparatorluğun küllerinden doğmuş olan, çağdaş uygarlık düzeyine ulaşmak için varlık mücadelesi veren, geçmişe saplanıp kalmak yerine tüm enerjisini ve kaynaklarını daha iyi bir geleceğe ulaşmaya yönelik olarak kullanan Türkiye Cumhuriyeti; başta dikkate almadığı Ermeni iddialarına karşı, gecikmeli olarak, en fazla son yirmi beş seneden bu yana, bu iddiaların yanlışlığını ve geçersizliğini kanıtlama gereksinimini duymaya başlamıştır.

Zaman içinde tekrarlı tekrarlı kamuoyunda yer edinen, özellikle yerleşmiş bir Ermeni diasporasının bulunduğu ülkelerde, Türkiye haksız, taraflı ve doğruluğu ispatlanmamış olan suçlamalarla karşılaşmaya devam etmektedir. Ancak neyse ki tarih, söylentilere veya tek taraflı bir hafızaya dayandırılmamaktadır. Tarih bilimi, arşivlerde saklanan somut belgeleri esas alarak bir sonuca ulaşmaktadır. Artık tarihsel gerçekleri, belgelerden hareketle, dengeli ve objektif bir şekilde anlatan ve böylece Türkiye'yi fanatik ve nefret

türeten suçlamalardan temize çıkaran akademisyenler, uluslararası itibara sahip araştırmacılar bulunmaktadır.

Türk görüşlerine karşı yöneltilen inkârcılık suçlamaları bir başka önemli ve saygın alanda, hukuki cephede de yasal olarak reddedilmektedir. Bu konudaki dikkat çekici son bir örnek, saygın bir uluslararası mahkeme olan, 47 üyeli Avrupa Konseyi'nin "Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi"nin (AİHM) aldığı karardır. AİHM, 17 Aralık 2013 tarihli kararında, fikir ve ifade özgürlüğü çerçevesinde, Dr. Perinçek'in Ermeni suçlamalarını "uluslararası bir yalan" olarak değerlendirme ifadesini onaylamıştır.

"Ermeni Araştırmaları"nın bu özel sayısı Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin 17 Aralık 2013 Perinçek davası kararının içeriği ve önemi konusuna odaklanmaktadır. Bu özel sayıda, bu konuyla ilgili önde gelen isimler ve araştırmacılar bu kararın çeşitli boyutlarını ele almaktadırlar. Sayın Yaşar Yakış kararı incelemekte ve kararın Mahkemenin Ermeni iddialarını reddettiği anlamına gelmediği, bunun yerine Mahkemenin ifade özgürlüğü ilkesini tasdik ettiği sonucuna varmaktadır. Profesör Dr. Hüseyin Pazarcı İsviçre'nin davanın Büyük Daire tarafından tekrar incelenmesi için yaptığı başvuruya odaklanmaktadır. Dr. Jeremy Salt, tarih profesörü Edward J. Erickson'un "Osmanlılar ve Ermeniler: Bir Karşı-ayaklanma İncelemesi" adlı son kitabını Ermeni tehcirinin askeri zorunluk gerekçesi başlıklı bir makalesinde ele almıştır. (E) Büyükelçi Pulat Tacar, Mahkeme kararının hassas ve tartışmalı konularda fikir beyan etmenin ifade özgürlüğünün temel bir parçası olduğunu ve hoş görülü, çoğulcu ve demokratik toplum ile totaliter rejimler arasındaki farkın da bu olduğunu belirttiğine işaret etmektedir. Dr. Farhad Mammadov, Ermeni iddialarının tarihsel gerçekler yerine bir siyasi mitoloji olarak değerlendirilmesi gerektiği savını ortaya koymaktadır. Akademisyen Maxime Gauin, Mahkeme kararının konuşma özgürlüğü adına önemli bir zafer olduğunu ifade etmekte ve Ermeni sorunuyla ilgili olan akademik tartışmayı göz önünde bulundurduğu için bu kararı takdir etmektedir. Bu özel sayı aynı zamanda Dr. Perinçek'in İsviçre'ye karşı davasının kronolojisi ile Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kararının AİHM tarafından yayınlanan İngilizce basın bildirgesi ile kararın tarafımızdan yapılan tercümesini içermektedir.

Alev KILIÇ

Avrasya İncelemeleri Merkezi Başkanı